

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Sopeutumisen kokeilut 2025-2026

Käytä diapohjaa loppuraportointiin.

Dia 2: Kokeilukortti, johon kootaan tiiviisti kokeilun tiedot ja tulokset

Diat 3-8: Raportointipohja, jonne täydennetään tarkemmat tiedot kokeilusta.

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Elinvoimakeskus

Pohjois-Savon liitto

Euroopan unionin
osarahoittama

Ekologiset ja yhteisölliset puutarhat

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Faktalaatikko:

- **Toteuttaja:** Partanen & Lamusuo Oy
 - **Yhteyshenkilö:** Jaana Partanen
 - **Kokeilun** toteutusaika: 4.12.2025 – 30.6.2026
 - **Budjetti:** 12 000 €
 - **Tavoite:** ekologisten ja yhteisöllisten puutarhasuunnitelmien kehitystyö
-
- **mitä tehtiin:** kaksi ekologista ja yhteisöllistä puutarhasuunnitelmää
 - **miksi tehtiin:** varaudutaan ilmastonmuutokseen, lisätään yhteisöllisyyttä ja parannetaan ihmisten ja muun eliöstön elinoloja
 - **mikä lopputulos:** ekologiset, yhteisölliset ja hyötypuutarhasuunnitelmat, oivalluksia voidaan hyödyntää jatkossakin
 - **tärkeimmät oivallukset:**
 - taloyhtiöiden päätantajärjestelmä on hidas ja monivaiheinen
 - asukkaat ovat halukkaita ja innokkaita viherryttämiseen
 - taloyhtiöiden pihat ovat yleensä karuja, mutta ne ovat helpoimpia paikkoja kaupunkirakenteessa viherryttämiseen

Ekologiset ja yhteisölliset puutarhat

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Kokeilun kuvaus: Mikä oli kokeilun tavoite ja mihin tarpeeseen kokeilu vastasi?

- Partanen & Lamusuo Oy toteutti vuosina 2025–2026 suunnittelu- ja kehityshankkeen, jonka tavoitteena oli tutkia ja kehittää taloyhtiöiden pihoista ekologisesti kestäviä, ilmastonmuutokseen sopeutuvia sekä yhteisöllisyyttä vahvistavia ympäristöjä. Hankkeessa selvitettiin käytännön ratkaisuja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi, hulevesien hallinnan parantamiseksi sekä asukkaiden osallistamiseksi pihaympäristöjen kehittämiseen.
- Hankkeen aikana perehdyttiin ekologisen puutarhasuunnittelun menetelmiin, kartoitettiin kierrätettävien ja niin sanottujen rescue-kasvien hyödyntämismahdollisuuksia sekä kehitettiin toimintamallia, jossa suunnittelu tapahtuu yhteistyössä asukkaiden kanssa. Samalla tutkittiin uusia palvelu- ja liiketoimintamahdollisuuksia, jotka liittyvät yhteisöllisten ja ilmastokestävien pihojen toteuttamiseen.

Ekologiset ja yhteisölliset puutarhat

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Kokeilun kuvaus: Miten kokeilu eteni ja mitä toimenpiteitä tehtiin?

Kokeilussa haettiin yleisen haun (some / Kiinteistölehdien hakuilmoitus) avulla kiinnostuneita taloyhtiöitä hankkeeseen.

Hakemusten perusteella valittiin kaksi erilaista pihaa hankkeeseen. Toinen pihoista on ydinkeskustassa, täysin asfaltoitu kerrostalopiha, jossa on lähiaikoina tulossa piharemontti. Toinen on taajama alueella oleva rivitalopiha, jossa tarkoituksena on totuttaa pihauudistus talkootyönä.

Hanke on toteutettu Partanen & Lamusuon Liikkuva Linna -työskentelymetodia käyttäen. Yhteisiä ideoimispalavereita pidettiin taloyhtiöiden ohjausryhmän kanssa sekä kaikkien muiden paikalle tulleiden halukkaiden kanssa.

Liikkuva Linna 1: Kartoitettiin kaikki unelmat, haaveet, villit visiot ja rajoitukset. Ideoitiin yhdessä ja kierrettiin piha alueet. Kuvattiin ja inventoitiin lähtötilanne.

Liikkuva Linna 2: Esiteltiin Partanen & Lamusuon ideat piha-alueella suullisesti, huijaukseen ja mielikuvitellen niin, että nähtiin jo piha valmiina. Ideoitiin lisää yhdessä.

Liikkuva Linna 3: Esiteltiin pihalla valmiit suunnitelmat paperille tulostettuina. Huomioitiin yhdessä muutostarpeet ja lisäkehityskohteet.

Jatkokehitettiin suunnitelmia ja lähetettiin ohjaustyöryhmälle hallitustyöskentelyn jatkotoimenpiteitä varten.

Ekologiset ja yhteisölliset puutarhat

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Kokeilun kuvaus: Millaisia tuloksia saatiin ja mitkä olivat johtopäätökset?

Hanke vahvisti ymmärrystä siitä, kuinka taloyhtiöiden pihat voivat toimia sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisen että yhteisöllisyyden edistämisen välineinä. Erityisen merkittäviksi teemoiksi nousivat:

- luonnon monimuotoisuuden lisääminen monilajisten kasvivalintojen avulla
- hulevesien luonnonmukainen hallinta vettä läpäisevien pintojen avulla
- hiilinielujen vahvistaminen monivuotisen kasvillisuuden ja puuston lisäämisen avulla
- omavaraisuuden ja varautumiskyvyn lisääminen syötävien kasvien, marjapensaiden ja hedelmäpuiden avulla
- yhteisöllisten kohtaamispaikkojen luominen asukkaille
- kierrätettyjen materiaalien ja rescue-kasvien hyödyntäminen viherrakentamisessa

Hankkeen aikana syntyi käytännönläheinen toimintamalli, jossa ekologiset tavoitteet, asukkaiden osallistaminen ja pitkäjänteinen ylläpito tukevat toisiaan.

Hanke vastasi suoraan Pohjois-Savossa tunnistettuihin ilmastoriskeihin, kuten lisääntyviin rankkasateisiin, hulevesiongelmiiin, hellejaksoihin, kuivuuteen sekä luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen. Kehitetyt ratkaisut tukevat pihojen kykyä sitoa vettä, viilentää ympäristöä ja lisätä luonnon kestävyttä muuttuvissa sääolosuhteissa.

Ekologisten hyötyjen lisäksi hanke osoitti, että yhteisöllisesti suunnitellut pihat voivat lisätä asukkaiden hyvinvointia, vähentää yksinäisyyttä ja vahvistaa paikallista osallisuutta. Samalla hankkeessa karttunut osaaminen vahvisti Partanen & Lamusuo Oy:n valmiuksia kehittää ilmastokestävän suunnittelun palveluita myös tulevaisuudessa.

Ekologiset ja yhteisölliset puutarhat

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Kokeilun kuvaus: Miten kokeilusta viestittiin?

Kokeilusta viestittiin:

- Hiilineutraali Pohjois-Savo sivustolla
- Partanen & Lamusuo Oy:n some kanavissa
- Kiinteistölehden paperi- ja nettilehdessä
- Puhelimitse taloyhtiöiden isännöitsijöille

Ekologiset ja yhteisölliset puutarhat

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Kokeilua seuraavat askeleet ja kokeilun skaalattavuus

Sopeudu kymppillä -hanke osoitti, että taloyhtiöiden pihat voivat toimia merkittävinä ilmastonmuutokseen sopeutumisen, omavaraisuuden, varautumisen ja luonnon monimuotoisuuden lisäämisen ja yhteisöllisyyden vahvistamisen alustoina. Hanke tuotti arvokasta tietoa ja käytännön työkaluja, joiden avulla voidaan rakentaa viihtyisämpiä, kestävämpiä ja sosiaalisesti vahvempia asuinympäristöjä. Kaupunkiympäristöissä piha-alueet ovat tällä hetkellä hyvin vähälajisia, vahvasti asfaltoituja ja nurmetettuja ei kenenkään maita. Hanke näytti toteen sen, että niissä piilee käyttämätön potentiaali kaupunkiympäristön parantamiseksi ja viihtyisyyden lisäämiseksi.

Hankkeessa kehitetty toimintamalli on helposti sovellettavissa eri kokoisiin taloyhtiöihin ja kuntien kiinteistöihin. Malli perustuu yleisiin periaatteisiin – luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen, hulevesien hallintaan ja asukkaiden osallistamiseen – joita voidaan muokata paikallisten tarpeiden ja olosuhteiden mukaan.

Tulosten perusteella ekologiset ja yhteisölliset puutarhat tarjoavat kustannustehokkaan ja pitkäikäisen keinon vahvistaa kaupunkiympäristöjen ilmastokestävyyttä. Hankkeessa syntynyt osaaminen luo perustan uusille suunnittelu-, koulutus- ja konsultointipalveluille sekä laajemmalle toimintamallin levittämiselle Suomessa.

Partanen & Lamusuo Oy jatkaa hankkeessa syntyneiden toimintamallien kehittämistä ja hyödyntämistä tulevilla suunnittelu- ja kehityshankkeissa.

Ekologiset ja yhteisölliset puutarhat

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

